

1. Wat is de aanleiding?  
Het Nationaal Preventieakkoord
2. Wie zijn betrokken?  
Producenten en importeurs van sigaretten en shag, eigenaren van verkooppunten en verkoopmedewerkers van sigaretten en shag, jongeren, ex-rokers en andere consumenten van sigaretten en shag worden geraakt door het voorstel.  
Deze doelgroepen zijn in verband met artikel 5.3 van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging niet betrokken geweest bij de totstandkoming van het voorstel maar kunnen door middel van internetconsultatie reageren op het voorliggende conceptbesluit. Bij de weging van de inhoudelijke argumenten die worden aangedragen, wordt rekening gehouden met dit artikel.
3. Wat is het probleem?  
Neutrale verpakkingen, ook wel plain packaging genoemd, is één van de maatregelen van het Nationaal Preventieakkoord. Het kabinet wil met dit akkoord een rookvrije generatie realiseren in 2040, waarbij geen enkele jongere meer tabaks- of aanverwante producten gebruikt.
4. Wat is het doel?  
Het doel van het conceptbesluit is het creëren van een delegatiegrondslag om bij ministeriele regeling eisen te stellen aan de standaardverpakkingen van sigaretten en shagtabak. De daadwerkelijke eisen zullen in die ministeriële regeling worden vormgegeven.  
De regels voor deze standaardverpakkingen laten de geldende regels voor de informatieve boodschap, de gezondheidswaarschuwing en de gecombineerde gezondheidswaarschuwing op verpakkingen onverlet. Neutrale verpakkingen verminderen de aantrekkelijkheid van rookwaar en vergroten het bewustzijn van de schadelijkheid van het roken. Hierdoor worden in het bijzonder jongeren beschermd tegen een nicotineverslaving door het gebruik van deze producten, met ernstige gevolgen voor de gezondheid en een grote kans op voortijdig overlijden tot gevolg.
5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?  
De volksgezondheid van in het bijzonder jongeren is in het geding. Het kabinet is van mening dat de aantrekkelijkheid van sigaretten en shag sterk verminderd moet worden. Door neutrale verpakkingen wordt voorkomen dat de verpakking een promotiemiddel is en wordt de zichtbaarheid van de gecombineerde gezondheidswaarschuwing vergroot. Dit draagt ertoe bij dat jongeren en ex-rokers minder verleid worden om sigaretten of shag te kopen.
6. Wat is het beste instrument?  
Het kabinet heeft gekozen om via wetgeving neutrale verpakkingen van sigaretten en shag verplicht te stellen. Er is breed draagvlak geuit voor neutrale verpakkingen aan de Preventietafel. Ook 49% van de Nederlanders steunt de wettelijke maatregel. De NVWA houdt toezicht op de Tabaks- en rookwarenwet en dus ook op deze regelgeving.
7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?  
Het voorstel voor standaardverpakkingen heeft geen gevolgen voor burgers en het milieu. Wel leidt het voorstel voor gemiddeld 225 tabaksproducenten tot een eenmalige aanpassing van de software en het testen ervan (€1.065.000 totaal). De berekening van het totaal aan administratieve lasten wordt in de ministeriële regeling opgenomen, omdat daarin de daadwerkelijke eisen aan de verpakking worden uitgewerkt. Naar verwachting zullen tabaksfabrikanten daarentegen kosten voor marketing gaan besparen. In landen waar standaardverpakkingen zijn ingevoerd hebben tabaksproducenten juridische procedures aangespannen. Deze procedures hebben in die landen niet tot aanpassing van de regels voor standaardverpakkingen geleid. Het zal in dat geval gaan om enkele procedures van de grootste tabaksproducenten die wellicht doorprocederen tot de hoogste rechter. Juridische procedures zullen extra kosten met zich meebrengen voor de procesvertegenwoordiging en rechterlijke macht.

